

دولت جمهوری اسلامی افغانستان

وزارت امور زنان

معینیت مسلکی و پالیسی

ریاست پالیسی و پلان

پالیسی محافظت زنان در شرایط جنگ و حالات اضطرار

فهرست مطالب

صفحه

عناوین

مقدمه ۳

مفاهیم و کلیات

تعریف اصطلاحات ۴

هدف و مقاصد پالیسی ۴

مبنای پالیسی ۵

شرح پالیسی

تحلیل وضعیت ۶

مشکلات و راه حل ها ۹

مسئولیت های ادارات ذیربط پالیسی ۱۴

ساحه و قابلیت تطبیق

ساحه تطبیق پالیسی ۱۹

منابع و امکانات مورد نیاز ۲۰

روش و چگونگی تطبیق پالیسی ۲۰

تاریخ انفاذ پالیسی ۲۰

مقدمه

زنان آسیب پذیرترین قشر جامعه در شرایط جنگ و حالات اضطرار میباشند. افغانستان کشوریست که به ثبات امنیتی نرسیده و دارای مشکلات امنیتی جدی است، جنگهای داخلی در آن جریان دارد و زنان نیز به شکل جدی از این جنگها متضرر میشوند. صلح و بازسازی افغانستان و پیشرفت زنان همیشه خواست اصلی جمهوری اسلامی افغانستان بوده، و همیشه برای دستیابی به عدالت جنسیتی و توانمند سازی زنان در تمام عرصه های زندگی، طوریکه در استراتژی ملی انکشافی افغانستان تبیین یافته، هدف حکومت؛ منع تبعیض و خشونت علیه زنان، ارتقای سرمایه های انسانی و پیشرفت رهبری زنان برای اطمینان از اشتراک مساویانه و فراگیر زنان در تمامی عرصه های زندگی میباشد.

زنان در شرایط جنگ و حالات اضطرار به مشکلاتی مانند خشونت جنسی، مهاجرت، بیجاشدگی داخلی، فقر، بیکاری، دسترسی نداشتن به آموزش، مشکلات روانی مواجه می شوند. نبود میکانیسم های مشخص برای عرضه خدمات موجب شده است تا این آسیب ها، ابعاد گوناگون زندگی زنان را متأثر سازد، این امر میتواند زنان را از لحاظ تغذیه، مصئونیت، صحت و مشکلات روانی، بیشتر از اقشار دیگر جامعه متأثر سازد.

برای حفاظت از زنان در شرایط جنگ و حالات اضطرار میکانیسم مشخصی برای ارگانهای مرتبط، جهت پرداختن به مسائل که زنان در این وضعیت ها به مشکلات مواجه می شوند وجود ندارد، وزارت دفاع ملی برای حفاظت اطفال در منازعات مسلح پالیسی را تحت همین عنوان ایجاد نموده است.

برای رسیدگی به وضعیت زنان در شرایط جنگ و حالات اضطرار به طور مشخص زنان آسیب دیده لازم است تا پالیسی ایجاد شود تا از این طریق به وضعیت زنان رسیدگی صورت گیرد. لذا وزارت امور زنان در صدد ایجاد پالیسی تحت عنوان پالیسی محافظت زنان در شرایط جنگ و حالات اضطرار گردیده و بر مبنای برنامه عمل ملی-۱ (۱۳۹۶-۱۳۹۸) مشارکت دولتمداری بازافغانستان (OGP)، پلان عمل ملی قطعنامه ۱۳۲۵ شورای امنیت سازمان ملل متحد(زنان، صلح و امنیت)، اهداف انکشاف پایدار و پلان استراتژیک پنجساله وزارت امور زنان با همکاری وزارت ها و ادارات مستقل دولتی و همکاری نهادهای ملی و بین المللی تهیه نموده است.

توقع میرود که با تطبیق این پالیسی، در شرایط جنگ و حالات اضطرار دولت و نهاد های مدد رسان از زنان معروض به خطر محافظت کرده و به هر نحوه لازم برای حفاظت از آسیب پذیری آنها اقدامات لازم را اتخاذ نمایند.

مفاهیم و کلیات

تعریف اصطلاحات

جنگ: به درگیری سازمان یافته، مسلحانه و غالباً طولانی مدتی گفته می شود که بین دولت ها، ملت ها یا گروه های دیگر انجام شده و با خشونت شدید، گسیختگی اجتماعی و تلفات جانی و مالی زیاد همراه است.

حالات اضطرار: حالات اضطرار به وضعیتی اطلاق می شود که در نتیجه آغاز آبی یک بحران به میان می آید یا شرایطی که زندگی انسانها را تهدید نموده و مقابله با آن فراتر از توانمندی مردم باشد. مانند درگیری های خشونت آمیز، زمین لرزه، سیلاب، لغزش زمین، برف کوچ، آتش سوزی، طوفان شدید، شدت سرما یا گرمای هوا، شیوع امراض، آفات حیوانی یا طاعون وغیره.

سرپناه: به مکان مصئون اطلاق می شود که زنان متضرر و بی سرپناه در آن نگهداری شده و از خدمات اولیه حیاتی و صحتی مستفید میگردند

مکان های موقتی: به خیمه ها و اماکن سیار گفته می شود که در حالات اضطرار و جنگ متضررین در آن نگهداری میگردند.

بیجا شده گان داخلی: اشخاص یا گروهی از اشخاص اند که خاصاً در نتیجه جنگ یا به منظور نجات از خسارات مالی و جانی، درگیری های مسلحانه، اوضاع خشونت های عمومی، نقض حقوق بشر یا حوادث طبیعی ویا ساخته دست بشر مجبور به فرار یا ترک منازل یا محلات بود و باش همیشگی شان گردیده اند اما سرحد شناخته شده بین المللی کشور را عبور ننموده اند.

هدف و مقاصد پالیسی

هدف: محافظت و حمایت از زنان معروض به خطر و متضرر در شرایط جنگ و حالات اضطرار

مقاصد:

- رسیده گی به وضعیت زنان در شرایط جنگ و حالات اضطرار بخصوص آسیب پذیرترین قشر (بیوه زنان، زنان سرپرست خانواده، مادران حامله و شیر ده و زنان دارای معلولیت)
- تامین مصئونیت زنان در حالت اضطرار و معروض به خطر
- ایجاد سرپناه های موقتی مصئون برای زنان متضرر و معروض به خطر.

- حمایت روحی و روانی برای زنان آسیب دیده از طریق مشوره.
- ارائه خدمات حقوقی برای زنان در حالات اضطرار و جنگ
- ارائه خدمات عاجل صحتی بعد از حادثه برای زنان

مبنای پالیسی

برنامه عمل ملی-۱ (۱۳۹۶-۱۳۹۸) مشارکت دولتی با افغانستان (OGP)

دولت جمهوری اسلامی افغانستان به منظور ارتقای شفافیت، حسابداری دولتی و مشارکت عامه عضو مشارکت دولتی با (OGP) شده است. برنامه عمل ملی افغانستان بر اساس رهنمودهای مشارکت دولتی با و در مشارکت با نهادهای جامعه مدنی، سکتور خصوصی و سکتور عامه با در نظر داشت اهداف انکشاف پایدار کشور، چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان و برنامه های دارای اولویت ملکی تدوین شده است.

طبق تعهد هشتم برنامه عمل ملی-۱، وزارت امور زنان برای کاهش آسیب پذیری زنان در شرایط جنگ و حالات اضطرار با همکاری وزارت خانه ها و ادارات ذیربط دولتی، ارگانهای محلی، نهادهای جامعه مدنی، نهادهای حقوق زنان، نهادهای بین المللی همکار و دیگر گروه ها و نهادهای ذیربط طرح محافظت زنان در شرایط جنگ و حالات اضطرار را تهیه و تدوین کرده است.

پلان عمل ملی قطعنامه ۱۳۲۵ شورای امنیت سازمان ملل متحد (زنان، صلح و امنیت)

قطعنامه ۱۳۲۵ شورای امنیت روی افزایش مشارکت زنان در پیشگیری، مدیریت و حل و فصل منازعات و سایر موضوعات مربوط به صلح و امنیت تاکید می نمایند. دولت افغانستان برای تطبیق قطعنامه ۱۳۲۵ پلان عمل ملی افغانستان را تدوین نموده است تا به چالشهای که زنان در دوران پس از جنگ و منازعه با آن مواجه بودند، رسیدگی نماید.

هدف آن عبارت از افزایش مشارکت زنان، در پروسه ای صلح، سکتور امنیتی، محافظت زنان، پیشگیری از منازعات و خشونت، فراهم آوری خدمات رفاه و بهبود زنان است. اهمیت پلان عمل ملی بر اساس قطعنامه ۱۳۲۵ در این است که رشد قابلیت های زن و مرد برای انکشاف یک ملت نیرومند و مترقی ضروری است و دسترسی یکسان زن و مرد به فرصت ها، منابع و مساعی مشترک آنها، سبب انکشاف جامعه میگردد.

اهداف انکشاف پایدار

سازمان ملل متحد در سال ۲۰۱۵ میلادی به هدف توسعه پایدار، ۱۷ هدف و ۱۶۹ مقصد برای کشورها نهایی ساخت که هدف پنجم توسعه پایدار، تساوی جنسیتی میباشد. براساس این هدف، کشورها مکلف اند فرصتهای مساوی را برای زنان و مردان مهیا نمایند از قبیل دسترسی زنان به تعلیم و تحصیل، دسترسی به خدمات صحتی، کار، اشتراک در فعالیتهای سیاسی و اقتصادی و سهمیم بودن در تصمیم گیری و کشورها باید زنان را از خشونت های خانوادگی، ازدواج های زود هنگام و خشونت های جنسی محافظت نمایند.

پلان استراتیژیک پنجساله وزارت امور زنان

پلان استراتیژیک وزارت امور زنان برای ۵ سال (۱۳۹۷-۱۴۰۱) به منظور رسیدن به اهداف مهم و استراتیژیک وزارت تهیه و تدوین گردیده است. این پلان براساس نیازها و اولویتهای وزارت امور زنان طرح شده که هدف آن ایجاد موثریت و مثمریت در اجرای فعالیت ها به منظور رسیدن به اهداف دراز مدت و آتی وزارت می باشد. جهت اجرای شدن این پلان استراتیژیک، یک پلان تطبیقی برای آن ساخته شده است که در هر سال نظر به حجم پیشرفتهای و شرایط قابل تعدیل و بازنگری می باشند.

شرح پالیسی

تحلیل وضعیت

از چند دهه گذشته در افغانستان منازعات مسلحانه میان گروه های مختلف جریان داشته و دارد، که متأسفانه مردم بی طرف در جنگ بیشترین آسیب را از این منازعات متحمل می شوند، در حالیکه آسیب زدن به مردم ملکی خلاف تمام موازین اسلامی، حقوقی و حقوق بشردوستانه است. بر اساس یافته های گزارش کمیسیون مستقل حقوق بشر، تلفات افراد ملکی در سال ۱۳۹۵ خورشیدی نسبت به سال قبل ۱۲,۴۸٪ افزایش یافته است. در طول سال ۱۳۹۵ خورشیدی آمار تلفات افراد ملکی به ۱۰۶۰۸ نفر (۲۸۲۳ کشته و ۷۷۸۵ زخمی) رسید که از این میان ۵۶۸۱ تن آنها مرد، ۱۱۳۷ تن آنها زن و ۲۹۸۰ تن آنها کودک بوده اند. در مجموع ۶۷,۵۰٪ از عاملان تلفات افراد ملکی گروه های مخالف مسلح دولت (۶۱,۲٪ گروه طالبان و ۶,۲۳٪ گروه داعش) بوده است. عامل ۱۴,۱۳٪ تلفات ملکی نیروهای حامی دولت (نیروهای دولتی و نیروهای بین المللی) بوده و عامل ۱۸,۲٪ دیگر تلفات افراد ملکی افراد نامعلوم بوده اند.

گزارش دفتر سازمان ملل متحد در افغانستان (یوناما) حاکی از آن است که تعداد غیرنظامیانی که در سال ۲۰۱۶ در این کشور کشته یا زخمی شده‌اند از زمان ثبت تلفات در سال ۲۰۰۹ بی‌سابقه بوده است. یوناما در گزارش سالانه خود از ثبت تلفات غیرنظامیان در جنگ، نوشته که تلفات غیرنظامیان (کشته و زخمی) در این کشور در سال ۲۰۱۶ سه درصد نسبت به سال قبل افزایش یافته است.

براساس این گزارش، تعداد غیرنظامیانی که در سال گذشته میلادی کشته یا زخمی شده‌اند به حدود ۱۱ هزار و ۵۰۰ نفر رسیده است. از این تعداد حدود ۳۵۰۰ نفر کشته شده‌اند که نسبت به سال قبل دو درصد کاهش یافته است. شمار زخمی‌ها در این دوره نسبت به سال ۲۰۱۵ شش درصد بیشتر شده است.

تلفات غیرنظامیان جنگ افغانستان

سال	کشته	زخمی
۲۰۰۹	۲۴۱۲	۳۵۵۷
۲۰۱۰	۲۷۹۴	۴۳۶۸
۲۰۱۱	۳۱۳۳	۴۷۰۹
۲۰۱۲	۲۷۶۹	۴۸۲۱
۲۰۱۳	۲۹۶۹	۵۶۶۹
۲۰۱۴	۳۷۰۱	۶۸۳۴
۲۰۱۵	۳۵۶۵	۷۴۶۹
۲۰۱۶	۳۴۹۸	۷۹۲۰

منبع: دفتر یوناما گزارش سال ۲۰۱۷

طبق گزارش یوناما در سه ماه نخست سال ۲۰۱۷، ۲۴ درصد افزایش را در تلفات ملکی در خصوص زنان ثبت نموده است که در برگیرنده ۲۷۳ مورد (۸۸ کشته و ۱۸۵ زخمی) می باشد. دلیل افزایش این آمار کشته یا زخمی شدن زنان در اثر عملیات های هوایی و حملات انتحاری و گروهی بوده است. آمار مرگ زنان در اثر منازعات مسلحانه ۵۴ درصد افزایش یافته است در حالیکه ارقام جراحات در میان زنان شاهد ۱۳ درصد افزایش بوده است.

با توجه به آمار و ارقام بدست آمده توسط کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان شش ماه اول سال ۱۳۹۷ ه.ش ماه های خونینی برای مردم ملکی افغانستان بوده است، و تعداد زیادی از افراد بی طرف، در جنگ قربانی شده اند، میزان تلفات ملکی نظر به سال های قبل افزایش را نشان میدهد. عدم پایبندی طرفین درگیر در جنگ و تغییر رویکرد و شیوه های جنگی تلفات ملکی را افزایش داده است. در شش ماه اول سال ۱۳۹۷ مجموع تلفات ملکی نزد کمیسیون مستقل حقوق بشر ۵۹۸۶ تن ثبت شده است، که از میان ۱۵۷۰ تن کشته و ۴۴۱۶ تن دیگر مجروح گردیده اند. این رقم در مقایسه به عین مدت زمان سال ۱۳۹۶ افزایش ۲۵ درصدی را نشان میدهد، طوریکه در شش ماه اول سال ۱۳۹۶ مجموع کشته و زخمی شدگان ۴۴۸۸ تن به ثبت رسیده است.

در شش ماه نخست سال ۱۳۹۷ مجموع تلفات افراد ملکی به تعداد ۵۹۸۶ تن (شامل ۳۵۹۱ مرد، ۴۹۳ زن و ۱۲۹۲ طفل) کشته و زخمی به ثبت رسیده است. رقم تلفات ملکی زنان در شش ماه اول سال ۱۳۹۷ نظر به شش ماه اول سال ۱۳۹۶ ۱۸،۵ فیصد افزایش داشته است، طوریکه در شش ماه اول سال ۱۳۹۶ مجموع تلفات زنان ۴۱۶ کشته و زخمی ثبت شده بود، در حالیکه در عین مدت زمان در سال ۱۳۹۷ مجموع تلفات زنان به ۴۹۳ کشته و زخمی می رسد.

زنان از جمله آسیب پذیرترین قشر جامعه در شرایط جنگی و حالات اضطرار می باشند و میکانیزم مشخصی برای ارگانهای مرتبط، جهت حفظ و حمایت زنان در حالات جنگ پرداختن به مسائلی که زنان در این وضعیت ها مواجه می شوند، وجود ندارد، این مسایل شامل موارد ذیل است .

خشونت جنسی، مهاجرت، بیجاشدگی داخلی، فقر، بیکاری، دسترسی نداشتن به آموزش، صحت و ضربه روانی، نبود میکانیزم های مشخص برای عرضه خدمات، موجب شده است تا این آسیب ها، ابعاد گوناگون زندگی زنان را متأثر سازد، این امر میتواند زنان را از لحاظ تغذیه، مسئولیت، صحت و صحت روانی، بیشتر از اقشار دیگر جامعه متأثر سازد.

چالش های فرا راه زنان در شرایط جنگ و حالات اضطرار

عدم موجودیت پالیسی مشخص و جامع، عدم موجودیت قانون خاص، موجودیت مشکلات امنیتی در ولایات افغانستان، نبود سیستم جامع برای حمایت از زنان آسیب دیده از جنگ و حالات اضطرار، عدم کفایت امکانات صحتی و حیاتی برای آسیب دیده گان، وجود چالش سیاسی، نبود هماهنگی لازم بین ادارات ذیربط، نبود سر پناه مصون برای بیجا شده گان جنگ های داخلی و عدم محاکمه متجاوزین و ناقضین حقوق بشردوستانه در جنگ.

نتایج نامطلوبی که از این چالش ها ایجاد می‌گردد

افزایش مرگ و میر زنان مجروح، تجاوز، سوء استفاده جنسی و آزار واذیت زنان بدون سر پناه، قاچاق زنان، به اسارت بردن زنان، قرار گرفتن زنان در معرض انواع خشونت های فیزیکی و روانی، غارت اموال و دارائی های بیجا شده گان در جریان جنگ، افزایش فقر و وابستگی بیشتر اقتصادی زنان، بیوه، معلول و بی سرپرست شدن زنان در نتیجه جنگ.

مشکلات و راه حل ها

۱. قوانین و طرز العمل ها

در قوانین و مقررات که در این عرصه ها موجود است، توجه و حمایت خاص به زنان در شرایط جنگ و حالات اضطرار نشده است که این میتواند به عنوان چالش جهت رسیدگی وضعیت زنان در چنین موارد مطرح شوند.

راه حل ها:

- مرور و بازنگری قانون آمادگی مبارزه با حوادث به هدف حمایت همه جانبه از زنان در تمام ابعاد در شرایط جنگ و حالات اضطرار در کشور
- بازنگری قانون برای رسیده گی به وضعیت زنان در شرایط جنگ و حالات اضطرار
- در نظر گرفتن حالت مشدده برای مرتکبین جرایم خشونت علیه زنان در شرایط جنگ و حالات اضطرار.
- اتخاذ اقدامات مؤثر جهت تطبیق این پالیسی

۲. نبود هماهنگی بین ادارات

نبود هماهنگی لازم بین ادارات که مسئولیت کمک رسانی و تامین امنیت را در چنین شرایط دارند، چالش دیگر است که سد راه زنان قرار دارند.

راه حل ها:

- ایجاد یک میکانیزم هماهنگی، نظارتی و گزارش دهی برای تطبیق این پالیسی
- ایجاد یک کمیته بین الوزارتی به هدف ایجاد و تقویت هماهنگی در میان ادارات مسئول برای تطبیق این پالیسی
- ایجاد گروپ کاری بین الوزارتی برای ارائه خدمات و کمک ها به زنان در جریان جنگ و حالات اضطرار

- هماهنگی و همکاری با ادارات ذیربط جهت اسکان زنان آسیب دیده از جنگ و حالات اضطرار در خیمه ها و کمپ ها
- جلب کمک های مالی و تخنیکی نهادهای همکار داخلی و بین المللی جهت حمایت از زنان متضرر از جنگ و حالات اضطرار
- انجام سروی برای تثبیت آمار زنان آسیب دیده و ایجاد دیتابیس.
- همکاری با جامعه بین المللی جهت حصول اطمینان از اینکه موضوع بیجاشدگی زنان ناشی از جنگ و حالات اضطرار بشکل درست در پلان ها، برنامه ها و پروژه های آنان انعکاس یافته باشد.
- هماهنگی برای رسیدگی به وضعیت زنان آسیب دیده از جنگ با والیان و مسئولین محلی
- تشریک گزارشات به موقع از وضعیت زنان آسیب دیده به وزارت امور زنان
- اولویت دهی به زنان آسیب دیده در مباحثات کمیته حوادث طبیعی
- هماهنگی مستقیم با وزارت امور زنان جهت جلب و جذب کمک ها برای زنان آسیب دیده
- اولویت دهی ارائه کمک های صحی و مالی برای زنان آسیب دیده و معروض به خطر
- همکاری به منظور دسترسی ادارات و نهادها به زنان آسیب دیده و معروض به خطر
- همکاری در جستجوی زنان گم شده ناشی از جنگ و حالات اضطرار
- کمک های اضطراری به زنان آسیب دیده
- جمع آوری اطلاعات در مورد خسارات و شناسایی زنان آسیب دیده و در معروض خطر

۳. برنامه های آگاهی دهی

عدم تدویر برنامه های آگاهی دهی از خطرات و آسیب های جنگ و حالات اضطرار از سوی ادارات مسئول برای زنان که بتواند میزان آسیب پذیری آنان را کاهش بدهند از چالش های دیگر زنان در این زمان می باشند.

راه حل ها:

- تدوین، ترتیب و تدویر برنامه های آگاهی دهی برای زنان در رابطه به خطراتی که در شرایط جنگ و حالات اضطرار وجود دارد و خدماتی که ادارات مربوطه مسئول ارائه برای زنان می باشند.
- اطلاع رسانی به موقع از تهدیدات که از جانب مخالفین اعلان می گردد به منظور نقل مکان زنان به محلات امن و مصئون.

- نشرمواد شامل اسناد حقوق بشر دوستانه جنگ و حقوق اسیران جنگی و پخش برنامه های موثر برای گروه های درگیر در منازعات تا در جریان جنگ ها به افراد بی گناه به ویژه زنان آسیب نرسانند.
- اطلاع رسانی به موقع در رابطه به محلات امن از طریق رسانه های صوتی و تصویری به منظور مصئونیت زنان در حالات جنگ .
- آگاهی دهی حقوقی از قانون حالات اضطرار.
- آگاهی دهی از خطرات و حوادث برای خانواده ها از طریق ملا امامان مساجد در خطبه ها

۴. امنیت و مصئونیت زنان

در شرایط جنگی و حالات اضطراری، موضوع تامین امنیت و مصئونیت زنان در اولویت برنامه های ارگانه های امنیتی و دفاعی کشور قرار داشته باشد زیرا در چنین شرایط زنان آسیب پذیر هستند و عمده ترین چالش زنان محسوب میگردند.

راه حل ها:

- ایجاد کمیته بین الوزاتی در میان ادارات مسئول مربوطه جهت هماهنگی فعالیت ها برای تامین امنیت و مصئونیت زنان در شرایط جنگ و حالات اضطرار.
- ایجاد یک طرز العمل خاص توسط کمیته بین الوزارتی جهت تامین امنیت و مصئونیت زنان در شرایط جنگ و حالات اضطرار و تقسیم و تفکیک وظایف در بین ادارات مسئول مربوطه.
- تقسیم بسته های کرامت انسانی برای زنان آسیب دیده و در نظر گرفتن نیازهای خاص زنان در شرایط جنگ و حالات اضطرار.
- تهیه و تدارک سرپناه مصئون برای رسیدگی به وضعیت زنان آسیب دیده .
- هماهنگی و انتقال زنان آسیب دیده از محیط جنگی به مکان های مصئون .
- توظیف نیروهای امنیتی کافی به هدف تامین امنیت زنان در شرایط جنگ و حالات اضطرار
- تزئید در استخدام نیروی امنیتی اناثیه جهت تامین امنیتی زنان
- اولویت دادن به رسیدگی قضایای خشونت علیه زنان در شرایط جنگ و حالات اضطرار
- ایجاد یک بخش خاص تعلیمی برای تربیت و آموزش خاص برای رسیدگی به شرایط اضطرار
- توظیف نیروهای دفاعی و فرستادن به موقع نیروها در مناطق جنگی جهت انتقال زنان و اطفال به پناهگاه های مصئون
- اولویت دادن در انتقال به موقع مجروحین زن غرض رسیده گی به امور صحی شان.

- در حالات اضطراری ناشی از حوادث طبیعی یا غیر طبیعی در تفاهم ادارات ذیربط به زنان معروض به خطر و آسیب دیده کمک عاجل نمایند.
- پناه دادن خانم ها و اطفال در شرایط جنگ و حالات اضطرار در مساجد و اماکن مقدس
- طرح رهنمود کاری به منظور تنظیم موثر خدمات ترانسپورتی در مرکز و ولایات در شرایط جنگ و حالات اضطرار
- انتقال متضررین زن از حادثات به مکان های امن و شفاخانه ها در صورت نیاز و نبود امبولانس
- حمایت از زنان بیجا شده داخلی در نتیجه شرایط جنگ و حالات اضطرار
- ارائه کمک های مالی جهت ایجاد سرپناه های موقت

۵. کمک رسانی

مشکل عمده دیگر که زنان در شرایط جنگ و حالات اضطرار به آن مواجه است، نرسیدن کمک های عاجل به وقت زمان آن برای متضررین و آسیب دیده های زن می باشند، زمانیکه کمک ها به موقع در دسترس زنان قرار نگیرد این باعث میشود که میزان مرگ و میر و آسیب پذیری آنان بیشتر گردد.

راه حل ها:

- فراهم سازی امکانات صحی و حیاتی برای آسیب دیده گان، ایجاد سر پناه های مصئون برای بیجا شده گان جنگ های داخلی، ایجاد میکانیزم شفاف کمک رسانی در بین ادارات مسئول، ایجاد یک بخش خاص تعلیمی برای آموزش خاص برای رسیدگی به حالات اضطرار، ایجاد اشتغال زایی برای زنان بطور موقت و رسیدگی به سایر نیازهای اساسی زنان در شرایط جنگ و حالات اضطرار.
- تامین ضروریات اولیه مانند خوراک و پوشاک به زنان آسیب دیده
- آگاهی دهی در مورد کمک های اولیه برای شاگردان و محصلین گیرمانده جنگ و حالات اضطرار در مکاتب و پوهنتون ها
- اولویت دادن در انتقال به موقع شاگردان دختر در حالات جنگ و اضطرار
- انتقال مواد اولیه برای متضررین زن ناشی از حوادث طبیعی و جنگ.
- اولویت دادن به توزیع کمک های اولیه مورد نیاز به زنان آسیب دیده
- ارائه خدمات به موقع صحی و روانی به زنان آسیب دیده از جنگ و حالات اضطرار
- انتقال سریع و به موقع زنان مجروح به مراکز صحی
- توزیع بسته های کمک های اولیه صحی به متضررین زن در شرایط جنگ و حالات اضطرار
- تثبیت موارد خشونت و ارائه گزارش آن به مرجع مربوطه

۶. مشکلات اقتصادی

در شرایط جنگ و حالات اضطرار، زنان مناطق اصلی شان را ترک کرده و بجای دیگر پناه گزین میشوند و در این وضعیت آنان به انواع از مشکلات اقتصادی و مالی مواجه میگردد و نمیتواند که زندگی شان را بشکل عادی به پیش ببرند چون همه امکانات و منابع عایداتی شان را از دست داده اند.

راه حل ها:

- تفکیک و تشخیص فعالیت های اقتصادی، که زنان بتوانند در شرایط جنگ و حالات اضطرار از طریق این فعالیت عاید اقتصادی داشته باشند.
- رسیدگی و حمایت از زنان تجارت پیشه که از شرایط جنگ و حالات اضطرار متضرر شده اند.

۷. دسترسی به آموزش

در مناطق جنگی ویا حالات اضطرار زنان و اطفال به تعلیم و آموزش دسترسی ندارند باید در این زمینه ادارات مسئول اقدامات لازم را اتخاذ نمایند.

راه حل ها:

- ایجاد زمینه های تعلیمی و آموزشی برای زنان و اطفال بیجا شده در شرایط جنگ و حالات اضطرار
- تهیه برنامه های آموزشی برای زنان متضرر با همکاری ریاست مبارزه با حوادث
- دادخواهی و حمایت از حقوق تعلیمی و تحصیلی زنان و دختران آسیب دیده از جنگ و حالات اضطرار
- همکاری در تدویر برنامه های آموزشی
- ترتیب تیم آموزشی کمک های اولیه برای ساحات آسیب پذیر

۸. رسیدگی به شکایات

میکانیزم مشخص رسیدگی به شکایات زنان جنگ زده یا مواجه شده به حالات اضطرار وجود ندارد که آنها به موقع بتواند شکایات شان را به مرجع مربوطه برسانند تا به وضعیت آنها رسیدگی صورت بگیرد، یکی دیگر از چالش های عمده سد راه زنان می باشد.

راه حل ها:

ادارات مربوطه در شرایط جنگ و حالات اضطرار مسئولیت دارند که

- ایجاد میکانیزم خاص رسیدگی به شکایات زنان در حالت جنگ و اضطرار.
- اولویت دادن به شکایات خشونت علیه زنان در حالات جنگ و اضطرار
- نظارت و مستند سازی شکایات و قضایای حاد خشونت علیه زنان در نتیجه شرایط جنگ و حالات اضطرار.
- رسیدگی به قضایای واصله در رابطه به تعرض و نقض حقوق زنان و یا هرنوع اذیت و آزار و خشونت علیه زنان .

مسئولیت ادارات ذیدخل پالیسی

وزارت دولت در امور رسیدگی به حوادث

- تامین ضروریات اولیه مانند خوراک و پوشاک به زنان آسیب دیده
- تهیه و تدارک سرپناه‌های مصئون برای رسیدگی به وضعیت زنان آسیب دیده
- هماهنگی و انتقال زنان آسیب دیده از محیط جنگی به مکان های مصئون
- آگاهی دهی قبلی، در جریان و بعد از حادثه
- داشتن مکانیزم شفاف و واضح نظارتی
- انجام سروی و ایجاد دیتابیس برای زنان آسیب دیده.

وزارت امور زنان

- هماهنگی با ادارات ذیربط جهت اسکان موقت زنان آسیب دیده از جنگ و حالات اضطرار در خیمه ها و کمپ ها.
- دادخواهی و اولویت دادن به قضایای خشونت علیه زنان در حالات جنگ و اضطرار
- جلب کمک های مالی تخنیکی نهاد های همکار داخلی و بین المللی جهت حمایت از زنان متضرر از جنگ وحالات اضطرار
- رسیدگی و حمایت از زنان تجارت پیشه که از شرایط جنگ و حالات اضطرار متضرر شده است.
- نظارت از تطبیق این پالیسی توسط وزارت امور زنان، سکرتریت دولتداری باز، وزارت دولت در امور رسیدگی به حوادث و جامعه مدنی صورت میگیرد.
- تهیه برنامه های آموزشی برای زنان متضرر با همکاری وزارت مبارزه با حوادث.

- همکاری در ترتیب پلان نظارتی با ادارات ذیربط جهت تطبیق این پالیسی.
- همکاری با ادارات ذیربط در قسمت تثبیت زنان آسیب دیده.

وزارت امور داخله

- توظیف نیروهای امنیتی کافی به هدف تامین امنیت زنان در شرایط جنگ و حالات اضطرار
- فراهم سازی کمک های عاجل اطفاییوی
- اتخاذ اقدامات موثر جهت تطبیق این پالیسی
- تزئید در استخدام نیروی امنیتی اناث جهت تامین امنیت زنان
- اولویت دادن به قضایای خشونت علیه زنان در شرایط جنگ و اضطرار
- ایجاد یک بخش خاص تعلیمی برای تربیت و آموزش خاص برای رسیدگی به حالات اضطرار.

وزارت دفاع ملی

- فرستادن به موقع تیم ارزیابی متشکل از نمایندگان ریاست اوپراسیون، ریاست حالات اضطرار، پولیس ملی جهت بررسی خسارات جانی و مالی در محل واقعه و ارایه گزارش به سوق اداره نظامی.
- مداخله به موقع هوایی و یا زمینی در حالات اضطرار در مناطق جنگی جهت انتقال افراد ملکی در پناهگاه امن و مصئون.
- فرستادن تیم جستجو و نجات که در سطح قول اردوها، لواها در ولایات از قبل در حالت آماده باش وجود دارد جهت انتقال افراد ملکی به خصوص زنان و اطفال و همچنان آگاهی از طریق مساجد، متنفدین و بزرگان برای ترک محل و رفتن به جاهای امن.
- اولیت دادن در انتقال به موقع افراد ملکی به خصوص زنان، مجروحین و اطفال جهت رسیدگی به امور صحتی شان.
- هماهنگی با وزارت مهاجرین و عودت کنندگان جهت ایجاد پناهگاه و کمپ ها برای مهاجرین.
- توزیع کمک ها و مواد اولیه اساسی در حضور رسانه ها، نمایندگان وزارت امور زنان و جامعه مدنی.

وزارت عدلیه

- بازنگری قانون برای رسیده گی به وضعیت زنان در شرایط جنگ و حالات اضطرار
- در نظر گرفتن حالت مشدده برای مرتکبین جرایم خشونت علیه زنان در شرایط جنگ و حالات اضطرار.
- اتخاذ اقدامات مؤثر جهت تطبیق این پالیسی

- آگاهی دهی از حقوقی از قانون حالات اضطرار.

وزارت اطلاعات و فرهنگ

- اطلاع رسانی به موقع از تهدیدات که از جانب مخالفین اعلان می گردد به منظور نقل مکان زنان به محلات امن و مصئون
- نشرمواد شامل اسناد حقوق بشر دوستانه جنگ و حقوق اسیران جنگی و پخش برنامه های موثر برای گروه های درگیر در منازعات تا در جریان جنگ ها به افراد بی گناه به ویژه زنان آسیب نرسانند.
- اطلاع رسانی به موقع در رابطه به محلات امن از طریق رسانه های صوتی و تصویری به منظور مصئونیت زنان در حالات جنگ .

وزارت محترم معارف

- حمایت از زنان و دختران در شرایط جنگ وحالات اضطرار در مکاتب.
- دادخواهی و حمایت از حقوق تعلیمی زنان و دختران آسیب دیده از جنگ وحالات اضطرار.
- آگاهی دهی در مورد آموزشی کمک های اولیه برای شاگردان گیرمانده جنگ وحالات اضطرار در مکاتب.
- اولویت دادن در انتقال به موقع شاگردان دختر از مکاتب در حالات جنگ و اضطرار.

وزارت تحصیلات عالی

- حمایت از حقوق تحصیلی زنان و دختران در شرایط جنگ و حالات اضطرار.
- آگاهی دهی در مورد خطرات و کمک های اولیه برای محصلین دختر گیرمانده در جنگ و حالات اضطرار.
- توجه خاص برای محصلین دختر در زمان حمل و نقل به مکان های مصئون.
- موارد آگاهی در نصاب درسی افزوده شود.

وزارت محترم حج و اوقاف

- پناه دادن خانم ها واطفال در شرایط جنگ وحالات اضطرار در مساجد و اماکن مقدس.
- آگاهی دهی از خطرات وحوادث برای خانواده ها از طریق ملامامان مساجد درخطبه ها.
- حمایت از زنان متضرر در شرایط جنگ وحالات اضطرار با در نظر داشت قوانین اسلامی.

وزارت ترانسپورت

- انتقال متضررین زن از حادثه به مکان های امن و شفاخانه ها در صورت نیاز و نبود امبولانس.
- انتقال مواد اولیه برای متضررین زن ناشی از حادثه به زود ترین زمان ممکن.
- انتقال زنان متضررین از ساحات جنگی.
- انتقال مریضان زن در شفاخانه ها دولتی.
- انتقال مواد غذای برای متضررین زن هرولایت.

وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان

- هماهنگی در ایجاد سرپناه های مصئون برای رسیدگی به وضعیت زنان آسیب دیده
- حمایت از زنان بیجاشده داخلی در نتیجه شرایط جنگ و حالات اضطرار.
- اولویت دادن در توزیع کمک های اولیه مورد نیاز به زنان آسیب دیده
- همکاری با جامعه بین المللی جهت حصول اطمینان از اینکه موضوع بیجاشدگی زنان ناشی از جنگ و حالات اضطرار بشکل درست در پلانها، برنامه ها و پروژه های آنان انعکاس یابد.

کمیسیون مستقل حقوق بشر

- اولویت دادن در نظارت و مستند سازی به قضایای حاد خشونت علیه زنان در نتیجه شرایط جنگ و حالات اضطرار
- دادخواهی برای حمایت از حقوق زنان آسیب دیده از جنگ و حالات اضطرار.

وزارت صحت عامه:

- ارائه خدمات به موقع صحتی و روانی به زنان آسیب دیده از جنگ و حالات اضطرار
- انتقال سریع و به موقع زنان مجروح به مراکز صحتی
- توزیع بسته های کمک های اولیه صحتی به متضررین زن در شرایط جنگ و حالات اضطرار.
- تثبیت موارد خشونت وارایه گزارش آن به مرجع مربوطه

اداره مستقل ارگان های محلی:

- - ایجاد هماهنگی بیشتر بین نهاد های محلی (واحد های نهاد های درجه دوم در سطح ولایات و واحد های نهاد های درجه سوم در سطح ولسوالی ها) جهت کاهش دهی حوادث و مساعدت های لازم برای آنها - تسریع عرضه خدمات - حمایت از ارزش های اسلامی - تساوی جندر و رفع خشونت علیه زنان.

- - تشریح گزارشات به موقع از چگونگی وضعیت آسیب دیدگان ناشی از حوادث به ادارات محترم ذیربط غرض رسیدگی عاجل به متضررین.
- - اتخاذ تدابیری پیش گیرانه جهت مبارزه در مقابل حوادث، خطرات و جبران بعدی آن.
- - بسیج نمودن منابع در سطح اجتماع با استفاده از میکانیزم های پاسخدهی عنعنوی، بشمول منابع شرکاء مانند سازمان های غیر دولتی در مناطق آسیب دیده. .
- - ارائه گزارشات به موقع آنها از واقعیات حوادث و تهیه گزارش در مورد به مقامات ذیصلاح،
- - مساعدت و دلجویی از فامیل های متضرر ناشی از حوادث.
- - تدویر جلسات با سایر نهاد های دولتی و غیر دولتی در سطح ولایات و جلب و جذب کمکهای لازم از طرف نهاد های کمک دهنده به متضررین ناشی از حوادث.

نهاد های همکاری ملی و بین المللی

- اولویت دهی و ارائه کمک های صحی و مالی برای زنان آسیب دیده و معروض به خطر
- حمایت از تطبیق این پالیسی
- ارائه کمک های مالی جهت ایجاد سرپناه های موقتی.

جامعه مدنی

- نظارت از روند تطبیق این پالیسی
- همکاری به منظور دسترسی ادارات و نهاد ها به زنان آسیب دیده و معروض به خطر
- همکاری در تدویر برنامه های آموزشی برای زنان آسیب دیده.

سره میاشت

- جمع آوری اطلاعات در مورد خسارات و شناسایی زنان آسیب دیده و معروض به خطر
- کمک های اضطراری به زنان آسیب دیده
- همکاری در جستجوی زنان گم شده ناشی از جنگ و حالات اضطرار.
- تیم آموزشی کمک های اولیه برای ساحات آسیب پذیر.

وزارت کار و امور اجتماعی

- تامین مصئونیت اجتماعی زنان بیجاشده ناشی از جنگ و حالات اضطرار.
- اشتغال زایی برای زنان متضرر، بیجاشده ناشی از جنگ و حالات اضطرار جهت خودکفایی اقتصادی آنها.

- ارایه خدمات اجتماعی برای زنان متضرر از جنگ و بیجاء شده از حالات اضطرار.

وزارت زراعت

- تامین مصئونیت غذایی زنان بی جاه شده ناشی از جنگ و حالات اضطرار.
- حمایت و ارتقای ظرفیت تخنیکی و مسلکی زنان بی جاه شده از جنگ و حالات اضطرار در سکتور زراعت.
- حمایت و تقویت زنان بی جاه شده در عرصه زراعت، مالداري جهت بلند بردن سطح اقتصاد و خودکفایی آنها.

لوی حارنوالی

- استماع و رسیدگی به شکایات زنان بی جاه شده که در معرض تهدید یا خشونتها قرار گرفته است.
- اولویت دادن در رسیدگی و تعقیب قضایای زنان بی جاه شده ناشی از جنگ و حالات اضطرار.
- همکاری و ارایه گزارشات در مورد قضایای زنان متضرر ناشی از جنگ و حالات اضطرار برای وزارت امور زنان.

کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی

- استخدام دوباره زنان که در اثر جنگ و حالات اضطرار و ظایف شان را از دست داده اند.
- فراهم آوری زمینه ارتقای ظرفیت برای زنان که در اثر جنگ و حالات اضطرار وظایف شان را از دست داده اند.
- ایجاد هماهنگی لازم میان تمام ادارات به منظور جذب مجدد زنان که وظایف شان را در اثر حالات اضطرار و جنگ از دست داده است.

ساحه تطبیق پالیسی

این پالیسی در سطح مرکز و ولایات قابل تطبیق میباشد. پالیسی محافظت از زنان در شرایط جنگ و حالات اضطرار بعد از تاریخ تصویب آن توسط کابینه دولت ج.ا.ا قابل تطبیق بوده و بحیث سند اساسی که بر مبنای آن چارچوب قانونی و حقوقی طرح و تمامی فعالیت های ادارات کشور تنظیم می گردد، استفاده خواهد شد. وزارت امور زنان این پالیسی را به شکل متواتر و با در نظر داشت تغییرات وضعیت امنیتی که در جریان تطبیق آن بروز میکند بررسی می نمایند.

منابع و امکانات مورد نیاز:

منابع بشری

منابع مالی

منابع تخریکی

تخصیص بودجه احتیاطی توسط ارگانهای ذیربط برای اتخاذ اقدامات عملی و سریع جهت حصول اطمینان از حفاظت زنان در شرایط جنگ و حالات اضطرار

روش تطبیق پالیسی

این پالیسی از طریق پلان های تطبیقی، مالی و نظارتی مورد اجرا و تطبیق قرار میگیرد.

نظارت از پالیسی

بعد از نهائی شدن این سند پالیسی، وزارت امور زنان با شرکای تطبیق کننده پالیسی مسئول است تا یک پلان جامع را برای نظارت از تطبیق پالیسی حفاظت از زنان در شرایط و حالات اضطرار در سرتاسر کشور بسازد و با همکاری سکرتریت دولرداری باز از تطبیق این پالیسی نظارت نماید. پلان مذکور باید شاخصهای مشخصی داشته باشد که بر اساس آنها پیشرفت تطبیق این پالیسی سنجش خواهد گردید.

ضمایم

ضمیمه شماره اول: پلان تطبیقی

تاریخ انفاذ پالیسی